

Kysymys E 9/2023
Tekijä Lorena Delgado Varas
Vastaanottaja Tanskan hallitus

Kirjallinen kysymys Lynetteholmin saaren ympäristövaikutuksista

Tanskan hallitukselle

Tanskassa on käynnistetty rakennustyöt Lynetteholmin tekosaaren rakentamiseksi Kööpenhaminan edustalle. Suunnitelma 280 hehtaarin kokoisen saaren rakentamiseksi täyttömaasta – tarkoituksena varmistaa Kööpenhaminan ilmastokestävyys – on saanut paljon kritiikkiä siitä, että hankkeeseen liittyviä ympäristöriskejä ei ole otettu riittävästi huomioon.

Suunnitellun Lynetteholmin tekosaaren pinta-ala on huomattava; se tulee ulottumaan pitkälle Juutinrauman salmeen. Niemi tulee katkaisemaan Kongedybetin, joka on yksi Juutinrauman kolmesta syvästä kanavasta, jota kautta Kattegattista virtaa vesimassojen mukana suolaa ja happea Itämereen. Suola- ja happivirtaukset ovat ratkaisevia koko Itämeren ympäristölle ja ekosysteemille.

Happikato vaikuttaa jo nyt vakavasti Itämeren tilaan. Itämereen on valunut vuosikymmenten ajan ravinteita sekä maataloudesta että teollisuuden ja kotitalouksien jätevesistä. Suola- ja happivirtausten väheneminen tulee heikentämään Itämeren ympäristön tilaa edelleen.

Ruotsin viranomaiset ovat ilmaisseet epäilyksensä Tanskan kanssa käydyissä yhteistoimintaneuvotteluissa. Skånen lääninhallitus on nostanut esiin useita ongelmia ja puutteita, joita tehdyssä ympäristövaikutusten arviointikertomuksessa on. Ruotsalaiset havaitsivat puutteita muun muassa laskelmissa, jotka koskevat sedimentin leviämisalueen laajuutta sekä sedimentin leviämisen vaikutusta ympäröiviin alueisiin, joiden joukossa on useita Natura 2000 -alueita. Heidän mukaansa on myös olemassa riski Juutinrauman virtaaman vähenemisestä, mikä vähentäisi suolaisen ja hapekkaan veden virtausta Itämeren monille jo nyt happikadosta kärsiville alueille.

Lääninhallitus arvioi myös nykyisten meriajokasniittyjen häviävän. Meriajokasniittyjen säilyttäminen on yksi tärkeimmistä matalien vesialueiden pohjan suojelutoimista, ja

monin paikoin länsirannikkoa onkin käynnissä meriajokkaan uudelleenistutushankkeita, joiden toteuttaminen ei aina ole helppoa.

On ilmeistä, että hankkeella tulee olemaan vakavia ympäristövaikutuksia, mikäli sitä ei pystytä toteuttamaan ns. o-ratkaisun mukaisesti, jossa taataan, että Itämeren vesi- ja suolapitoisuuteen ei aiheudu nettovaikutusta.

Tämän perusteella esitetään seuraavat kysymykset:

Tanskan liikenneministerille

- Voiko ministeri vahvistaa, ettei Lynetteholmin rakentamista – toisin kuin Ison-Beltin sillan ja Juutinrauman sillan kohdalla – suunnitella toteutettavan ns. o-ratkaisun mukaisesti (takuu siitä, ettei Itämeren vesi- ja suolapitoisuuteen aiheudu nettovaikutusta)? Jos näin on, miksi o-ratkaisusta poiketaan?

Tanskan hallitukselle

- Kenellä Tanskan hallituksen ministereistä on kokonaisvastuu Itämeren ympäristöolosuhteista ja suolatasapainosta?
- Millainen vuotuinen nettovaikutus Lynetteholmilla tulee olemaan Itämeren suolatasapainoon, mikäli ei suunnitella minkäänlaista o-ratkaisua, ja miten Lynetteholm tulee vaikuttamaan suolatasapainoon esimerkiksi 20 ja 50 vuoden aikana?
- Voiko Tanskan hallitus taata, ettei Lynetteholmilla ole vaikutusta Itämeren turskakantoihin? Tuleeko Tanskan hallitus korvaamaan vahingonkorvausvastuun nojalla, jos Lynetteholm tulee vaikuttamaan kielteisesti Itämeren kalastukseen?
- Onko Tanskan hallitus tehnyt laskelmia lisäkustannuksista, joita aiheutuisi, mikäli Lynetteholm rakennettaisiin o-ratkaisun mukaisesti? Kuinka paljon lisäkustannuksia tästä aiheutuisi?
- Onko Ruotsin/Suomen hallituksia informoitu asiasta? Ovatko maiden hallitukset hyväksyneet Lynetteholmin rakentamisen ilman o-ratkaisua? Vai ovatko maiden hallitukset vastustaneet rakentamista ilman o-ratkaisua?

Tanskan ympäristöministerille

- Mikä vastuu ympäristöministeriöllä on Lynetteholmin ympäristövaikutuksista Itämereen? Miten tämä vastuu toteutetaan?

Tukholmassa 14. marraskuuta 2023

Lorena Delgado Varas (V)